

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS 307 W30th st LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. II

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Pamedėlis, Sausis-January 25, 1915.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

PRICE, 2c.

No. 20

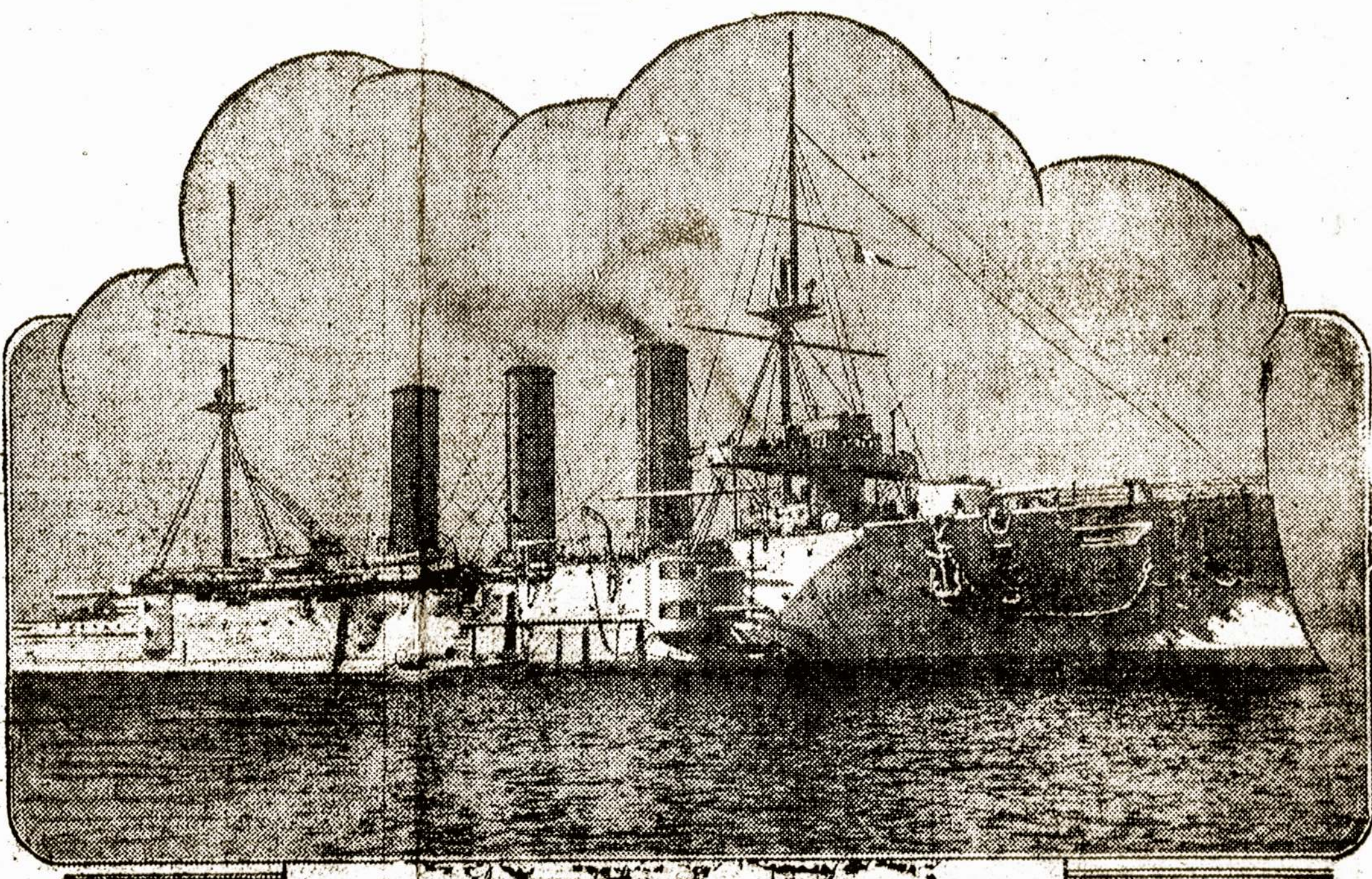
Vokiečiai Sumušti Jurose

Vokiečių šarvuotlaivis Bluecher paskandintas

Su šarvuotlaiviu žuvo 726 žmonės. Anglų nuostoliai maži

Ant Dunkirko buvo didelis orlaivių mušis

Rusai sulaikyti Bukovinoj

Vienas iš Anglijos greitųjų kruizerių, sumušusių vokiečių kruizerius iaurės juroje.

DIDELIS MUŠIS JUROSE.

Vienas vokiečių kariškas laivas paskandintas. Kiti apdaužyti. Anglai nukentėjo mažai.

Londonas, Jan. 25. — Vokiečių kruizeriai dar sykį mėgino užpulti ant Anglijos krantų, bet šio sykio jiems nepasisekė.

Vokiečių kruizerius sutiko Anglijos kruizerių eskadra. Įvyko jurose smarkus mušis, kuriame vienas vokiečių kruizeris, Bluecher, tapo paskandintas, o kiti apdaužyti.

Ant kruizerio Bluecherio buvo 833 jureiviai. Iš jų išgelbėta tik 123. Visi kiti paskendo.

Buvo taipgi mušis tarp lengvųjų kruizerių ir didesniųjų laivų, bet šio mušio pasekmės dar gerai nežinomos.

Mušyje anglai nukentėjo mažai. Kiek iki šiol atėjo žinių, anglų pusėje yra tik keliolika sužeistųjų.

Anglų eskadra buvo skaitlingesnė už vokiečių. Anglai turėjo penkis didžiulius kruizerius, o vokiečiai tik keturis. Ant anglų laivų buvo apie 8,000 karių, o ant vokiečių tik 4,000.

Anglų kruizeriai taipgi turėjo didesnes kanuoles už vokiečių. Anglų didžiausios kanuolės buvo 13¹/₂ kalibro, o vokiečių didžiausios kanuolės buvo tik 12 kalibro. Didžiųjų kanuolių anglai turėjo 40, o vokiečiai tik aštuonias. Tas viskas ir prisidėjo prie to, kad anglai laimėjo mušį.

Vokiečių eskadra, kaip tik užmatė anglų laivyną, pradėjo bėgti atgal. Tad anglų laivai pradėjo juos vyties. Mušis ėjo laivams plaukiant visais galais. Vokiečių laivas Bluecher truputį atsiliko nuo kitų. Jį tad anglai labai apdaužė ir paskui paskandino. Su kruizeriu prazuvo 762 žmonės.

Anglai liovėsi vyties, kada vokiečių kruizeriai įplaukė į juras, išklotas vokiečių minomis.

Anglų eskadra komandavo Anglijos admirolas Sir David

Beaty, kuris jau vieną sykį buvo sumušęs vokiečius. Anglų eskadroje buvo didesnieji kruizeriai Tiger, Lion, Princess Royal, New Zealand ir Indomitable. Šitie kruizeriai yra geriausi Anglijos kruizeriai. Nedaug tokių kruizerių turi vokiečiai.

Vokiečių pusėje buvo kruizeriai Derflinger, Seydlitz, Moltke ir Bluecher.

Neskaitant kruizerių, anglų ir vokiečių pusėje buvo nemaža torpedinių laivų ir kitų mažesniųjų laivų.

Paskandintasai vokiečių kruizeris Bluecher turėjo 15,000 tonų intalpos. Jis buvo pastatytas 1908 metais.

Vokiečiai matyt buvo gana arti priplaukė prie Anglijos. Anglijos kruizeriai gana ilgai vijosi, kol prisivijo, o prisivijus, "bėgamasis" mušis tęsėsi keturias valandas. Laivai galėjo daryti netoli 30 mylių į valandą. Taigi į keturias valandas mušio jie nuplaukė daugiau kaip šimtą mylių nuo Anglijos prie Vokietijos. Iš to galima spresti, kad vokiečiai daugiau kaip pusę kelio buvo padarę šiaurės juroje, kada juos užklupo anglai.

Anglijos laikraščiai labai džiaugiasi šita anglų pergale ant jūrų. Londono laikraštis Daily News sako, kad tai buvęs didžiausias mušis jurose, nes jo pasekmės busiančios labai svarbios. Vokiečiai, sako, jau nebedrįsį daugiaus užpuldinėti ant jūrų.

Anglijos kruizeriai dar nesugrįžo iš jūrų, taigi daugiaus smulkmenų apie mušį negalima gauti.

DIDELIS MUŠIS ORE.

LONDONAS, Jan. 24. — Užvakar Dunkirko miestą užpuolė didelis vokiečių orlaivių laivynas. Padangėse įvyko mušis, kokio dar istorijoj nebuvo.

Ant Dunkirko pasirodė trylikos ar keturiolika vokiečių aeroplanų. Tiek aeroplanų vienoj kruvoj dar niekad nebuvo darę užpuolimo.

I orą pasikėlė francūzų ir anglų skraidytojai, ir pradėjo mušis su vokiečiais padangėse. Mušis ėjo baisiai augštai. Jis užsibaigė ta, kada vienas vokiečių aeroplanas nukrito žemėn, o kiti pabėgo.

Vokiečiai ant Dunkirko pasirodė netikėtai. Dunkirko gyventojai sužinojo apie užpuolimą tik tada, kada pasigirdo sprogimai mėtomų bombų. Išmesta buvo nemažias kaip šimtas bombų. Blėdies buvo padaryta daug. Kiek žuvo žmonių, Anglijos admiraltija apie tai neduoda žinoti, bet iš Francijos buvo pranešimas, kurs sakė, kad keletas žmonių buvo užmušti.

Anglijos orlaivių komandotojas Davies pirmas pasikėlė prie vokiečių aeroplanų. Jis tiesiai drožė į juos savo aeroplanu ir pradėjo šaudyti. Tie greitai pradėjo į švius atsakinėti. Neuzilgo net septyni vokiečių aeroplanai apspito į vieną. Tada jis turėjo bėgti. Besileidžiant žemyn, jis buvo pašautas. Vokiečių kulkos prakiurdė jo aeroplano sparnus.

Kiti anglų aeroplanai pasiskubino pagelbon komandotojui. Iš apačios į vokiečių orlaivius be paliovos šaudė kanuolės orlaiviams šaudyti.

Po to vokiečių skraidytojai pradėjo traukties nuo miesto. Paskui jų vijosi anglai ir francūzai. Vienas francūzas užpuolė atsiskyrusį vokiečių aeroplaną ir jį pašovė. Šuvis sugadino mašiną. Aeroplanas nusileido žemėn ir susidaužė.

Vakare atėjo pranešimas, kad viena vokiečių bomba Dunkirke puolė į Amerikos konsulatą. Visi konsulato langai ištrupėjo. Namai aptrupinti. Daug žmonių konsulate sužeista.

Atsilygindami už vokiečių užpuolimą, Anglai buvo užpuolę iš oro vokiečių buveinė Zeebrugge. Anglų skraidytojai išmetė čia 27 bombas, taikydami į vokiečių pojurinius laivelius.

Sakoma, kad vienas vokiečių laivelis buvęs apgačintas.

Anglai su francūzais taipgi buvo užpuolę vokiečius iš oro kituose Belgijos miestuose, Bruges ir Ghente.

Hollandijos žvejai, atplaukę į Neerdijk, pranešė, kad jie matę juroje skęstantį orlaivį, bet negalėję jam pagelbėti.

RUSAI ATMUSTI BUKOVINĄ.

LONDONAS, Jan. 25. — Iš Vienos atėjo neoficialių žinių, kad austrai atmušę rusus Bukovinoj. Rusų pulkai buvo nuvyti nuo Karlbabos parėjimo kalnuose. Austrai prie to suėmė daug rusų nelaisvėn ir atėmė daug karės medžiagos.

Austrijos oficialis pranešimas sako, kad austrų artillerija priverčiusi rusus pasitraukti iš keleto tranšėjų prie Tarnovo, Galicijoj.

VOKIEČIAI LAIMEJO PRIE BORZIMOWO.

BERLINAS, Jan. 25. — Vakardienos oficialis pranešimas paskelbė, kad vokiečių ataka pasekmingai užsibaigė prie Borzimowo ties Suchos upe. Rusai atakavo vokiečius ties Opoczno, bet jų ataka nuėjo niekais.

VOKIEČIAI ATMUSĖ RUSUS.

PETERBURGAS, Jan. 24. — Kruvini mušiai tarp rusų kazokų ir vokiečių eina šiaurinėje Lenkijoj, netoli nuo Prūsų rubžiaus.

Iš neaiškių pranešimų galima psresti, kad rusų spēkos randasi dabar netoli nuo Kikolio ir Lipno.

Prie Kikolio, kurs randasi už 24 mylių nuo Thorno, vokiečiai buvo gana arti prisileidę kazokus. Kada tie buvo jau visai netoli nuo vokiečių pozicijų, vokiečiai iš kanuolių ir šautuvų atidarė tokią baisią ugnį, kad kazokai turėjo bėgti.

Prie Kikolio vokiečiai, matyt, ketina užsilaikyti. Gali būti, kad čia didelis mušis neužilgo prasidės.

iš užpakalio. Čia jiems užėina vokiečių generolo Francois armija. Ji kol kas labai išpalengvo eina, bet yra žinių, kad vis daugiaus pulkų atsiumčiama tai armijai į pagelbą. Su šita armija rusai jau turėjo susirėmimų, ir tie susirėmimai turės eiti smarkyn, nes rusams syarbu prašalinti naują pavojų.

MUSIAI EINA SMARKYN VAKARUOSE.

LONDONAS, Jan. 24. — Nors oficialiai pranešimai vis tebėra trumpi, bet matyt iš šiaip pranešimų, kad mušiai vakarų fronte, Belgijoj ir Francijoj, vis eina smarkyn.

Vokiečiai smarkiausia pradėjo veikti prie Ypres, vis norėdami pro čia prasimušti tolyn į Franciją.

Nuo Ypres į rytus Francijoj, Argonne distrikte, Verduno apelinkeje ir Elzase, nuolat eina nepasilaujantis mušiai. Užpuldinėja tai francūzai, tai vokiečiai.

Vokiečių pranešimas sako, kad Argonne distrikte vokiečiai atėmę vienoj vietoje pozicijas nuo francūzų ir suėmė 245 francūzus nelaisvėn.

Prie Pont-a-Moussono francūzai du syk atakavo vokiečius, bet abu sykai buvo atmušti. Taip pat buvo atmuštos francūzų atakos Elzase ant Hartmann-Wellerkopf kalnų, kuriuos vokiečiai neseniai atėmė nuo francūzų.

Francūzų pranešimas vienok sako, kad vokiečiai Argonne buvę sulaikyti, o Elzase mušis dar nepasibaigęs.

RUSAI SUNAIKINO TURKŲ ORO LAIVYNĄ.

LONDONAS, Jan. 25. — Laikraščiai Times iš Peterburgo pranešama, kad Juodųjų jūrų rusų laivai paskandinę turkų garlaivį Georgios netoli nuo Sinope, Mažojoj Azijoj. Tuo garlaiviu buvo vežama šešiolika turkų aeroplanų. Tai būvę visi aeroplanai, kokius turkai tik turėjo.

Karės žinių sutrauka

ANGLŲ laivynas sumušė vokiečių laivyną šiaurės juroje. Vokiečių šarvuotlaivis Bluecher paskandintas. Žuvo 762 žmonės. Anglijos laikraščiai šį jūrų mušį vadina didžiausiu mušiu.

AEROPLANŲ didžiausias mušis buvo augštai ore ant Dunkirko. Vienas vokiečių aeroplanas sudaužytas. Vienas anglų skraidytojas prapuolė. Į Dunkirką vokiečiai išmetė šimtą bombų. Padarė daug blėdies. Amerikos konsulato namai aptrupinti. Anglai atėmė iš oro bombas į Zeebrugge, Bruges ir Ghentą.

VOKIEČIAI Argonne distrikte ir Elzase atmušę francūzų atakas.

RUSŲ kavalerija atmušta Prūsijos parubežyje, šiaurinėje Lenkijoje.

AUSTRAI sulaikė rusus Bukovinoj, išvarė nuo Karlbabos perėjimo. Galicijoj prie Tarnovo rusai priversti buvo apšalti keletą tranšėjų.

AMERIKA NĖRA PRIELANKI TALKININKAMS.

WASHINGTON, D.C., Jan. 24. — Vokiečiai ne sykį buvo darę užmetimus, kad Suvienytosios Amerikos Valstijos esančios prielankios talkininkams ir daug jiems padedančios, pristatydamos įvairios karės medžiagos.

Amerikos valdžia dabar atsakė į tuos užmetimus. Atsakymas yra duotas pavidale laiško, kurį parašė valstijos sekretorius Bryanas senatoriui Stone iš Missouri, pirmininkui užrubežinių reikalų komisijos.

Atsakyme yra griežtai užreikšama, kad Amerika kaip buvo taip ir yra neutrališka, ir nei kiek nestojanti nei po vienu nei po kitai pusei.

Bet Amerikos pirklyba taip pat pasilieka liuosa, kaip ir buvo. Žiūrėti, kad nebutų vežama karės medžiaga ar kiti kariaujančioms pusėms negestini daiktai, tai yra kariaujančių dalykas, o ne neutrališkųjų.

Jokio prisidėjimo nevežti tokių ar kitokių tavorų neutrališkos šalys niekam nedavė ir neduoda.

Amerikos valdžia neturi galės uždrausti, kad ginklai nebutų pardavinėjami kariaujančioms.

LONDONAS, Jan. 25. — Iš Havre'o atėjo žinia, kad vokiečiai smarkiai pradėjo užpuldinėti talkininkus Belgijoj. Pietų rytuose nuo Neuporto talkininkai tapo išvyti iš St. Georges.

ORAS
Šiandien vakarop snigs. Rytuoj giedra ir šalčiaus. Šiaurvakaris vėjas.

Šalčiausia buvo vakar 8 val. ryto, buvo 2 laipsniai žemiaus zero. Šiandien ryto 2 val. buvo 16 laipsnių.

Saulė teka 7:09; nusileidžia 4:56.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje. Čina iš Chicago kasdien, išskiriant Nedėlius.

Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kainos:
Chicagoje—per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00.
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00
Pavienių dienraščių numerių kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

101

Redakcijos Straipsniai

Kapitalo atstovai

Federalė komisija pramonijos santykiams tyrinėti šiomis dienomis klausinėjo trijų įžymių kapitalo atstovų. Perkins'o Guggenheim'o ir Berwindo, apie socialio neramumo priežastis. Kas ypatingai metasi į akis ty ponia liudijimuose, tai visiškai jų nežinojimas to, kas dedasi jų darbininkų tūse. Iš jų žodžių matyti, kad jiems priklausančios pramonijos įstaigos rupi jiems tiksliai tiek, kiek jie gauna iš jų pelno.

Aiškiausiai išreiškė stambaus kapitalisto pažvalgas George W. Perkins plieno trusto (U. S. Steel Corporation), International Harvester Co. ir keleto geležinkelio ir laivų kompanijų prezidentas. Jisai atvirai ginė trustų reikalingumą ir pripažino, kad valdžia privalo juos reguliuoti. Kai jis, taip ir Edw. J. Berwind, daugelio anglių kasyklų ir geležinkelio savininkas, paklausti apie jų darbininkų padėją, pasisakė nežina apie tai nieko.

Daniel Guggenheim, daugelio liejyklų ir kasyklų kompanijų prezidentas, norėjo pasirodyti liberališku. Taip jisai išsireiškė už tai, kad darbininkai turį teisę organizuotis į unijas ir dalyvauti pramonės pirmininkas užklauso jo, kiek darbininkų dirba jo darbininkų tūse, tai gavo iš jo atsakymą, kad jisai neturįs apie tai jokios nuovokos; tai esąs ne jo, bet kompanijos direktorių dalykas. Į sekamą pirmininko klausimą, ar p-as Guggenheim prisideda kuonors prie darbo savo pramonėje, jisai atsakė, kad per paskutinius metus jisai neaplinkęs nė vienos savo dirbtuvės.

Komisijos pirmin. Walsh priminė ponui Guggenheimui streiką, buvusį 1912 m. Guggenheim'o dirbtuvėse mieste Perth Amboy, N. J. Tas kapitalistas, pasirodo, neturi jokio supratimo, nė delko tas streikas kilo, nė kuo jisai pasibaigė. Jisai atmena tiksliai tiek, kad į streiką vietą buvęs nusiustas vienas ierktorių, kuris pranešęs, kad visa kas tenai esą tvarkoje. "Ar jūs, kaip direktorių tarybos narys, žinote, kad 1912 m. dieninė darbininko alga Perth Amboy buvo \$1.60?" paklausė p. Walsh. "Ne, aš nežinau." "Ar tiesa—klausia toliaus pirmininkas—kad didžiama darbininkų Perth Amboy dirba po 12 val. dienoje?" "Ne." —

"Tai kiek gi jie dirba?" — "Nežinau." Ir taip toliau tokioje įstaigos yra reikalingos kaip pelno šaltiniai. Bet kam yra reikalingi pramonijai tie kapitalistai? Naudos jai iš jų nėra jokios. Jie nedirba nieko; jie net nežino, kaip eina darbas jų dirbtuvėse. Taigi jie yra gryni paražitai ant pramonijos organizmo. Pramonija ne tiksliai gelėtų lengvai apsieiti be jų, bet jai, pasiliuosavus nuo jų, būtų da sveikiau.

Dalyvavimas pelnuose

Smurkas darbininkų judėjimas privertė šios šalies valdžią imties rimtai tyrinėti "socialio neramumo" priežastis, kad suradus budus, kaip tą "neramumą" pašalinti. Kapitalo atstovų liudijimuose, kurie buvo duoti prieš tam tikrą tuo tikslu paskirtą komisiją, keletą kartų buvo nurodyta, kad viena tinkamiausių priemonių darbininkų nuraminimui esą jų dalyvavimas pelnuose.

Darbininkui reikią suteikti teisę gauti dalį to pelno, kurį neša pramonė. Tuo būdu pasididina jo uždarbis ir jo interesus prie darbo. Jisai nebesijaučia daugiau vien samdininku, kurio pareiga už tam tikrą atlyginimą išdirbti tiek valandų dienoje. Jam dabar rupi taip pat, kad jo darbas nešų kuodaugiausia naudot pramonei, kadangi tos naudos dalis tenka jam. Jisai gauna didesnį atlyginimą ir kartu didesnį gyvenimo užtikrinimą. Kaip pramonės dalininkas, jisai ne taip greit gali nustoti savo vietos. Todel jisai prisiriša prie dirbtuvės ir stengiasi išvengti visa ko — pav. streikų, — kas galėtų pakenkti pramonės buvimui.

Dalyvavimas pelnuose, be abejonės, turi nemažą gerumą: bet jie naudingi pirmoje eilėje ne darbininkams, o tiksliai kapitalistams. Reiškia, darbininkų klausimo jisai išristi negali.

Kuomet darbininkas gauna dalį tos naudos, kurią jisai padaro, tai jisai stengiasi smarkiau dirbti. Bet darbininkų dalis pramonės pelnuose palieka visviena mažesnę, negu dirbtuvės savininko, todėl padidėjęs darbo našumas labiau padidina kapitalisto, negu darbininko izeigas.

Antras dalykas — ta pelno dalele, kuri tenka darbininkui, kapitalistas jį stipriau pririša prie dirbtuvės. Jisai darosi nuolaidesnis ir kantriai kencia spaudimą iš savo pono. Tuo kapitalistas, žinoma, pasinaudoja. Jisai suvaržo savo samdininkus ne tiksliai dirbtuvėje, bet ir ima kištis ir į privatinį jų gyvenimą, kaip tai daro garšusis automobilių fabrikantas Henry Ford.

Vadinasi, kapitalistas, padaręs darbininką neva savo kompanijonui, išties, paverčia jį da didesniu savo vergu, ir tai už tokį atlyginimą, kurio vertė yra labai abejotina. Nors tuo tarpu darbininkas gauna ir daugiau pinigų, bet jisai už tai daugiau intempia savo spėkas prie darbo. Jos tadel išsiesemia greičiau, ir darbininkas pirmą laiką netenka sveikatos, patampa invalidu.

Svarbiausia tečiaus tame dalyke yra tai, kad tas budas panaikinti "darbininkų "neramumo" priežastis, savo tikslu neatsiekia ir negali atsiekti. Blogas darbininkų gyvenimo sąlygos pareina nuo blogos šių dienų visuomenės sistemos. Gi ją kalbamoji priemonė visiškai negali panaikinti.

Net gaunant darbininkui tam tikrą pelno dalelę iš bendrosios kapitalisto pelno sumos, darbininkas visgi palieka kapitalisto samdiniu, o kapitalistas jo ponu. Krizisai, nedarbas ir kapitalistų savavaliavimas, kaip buvo, taip ir palieka; gyvenimo brangumas ir kitos darbininkų klesos bėdos neišnyksta. Žodžiu, dabartinė sistema visuose pamatuose gyvuoja, kaip gyvavus pirma.

Mes anaipol nemanome, kad prie dabartinės tvarkos "darbininkų buvis negalįs nė kiek pagerėti. Pagerėti jisai gali, bet jeigu eina kalba apie kokį nors laikinį darbininkų buvio pagerinimą, tai jį reikia suprasti, kaip tokį, o ne svajoti, buk jisai jau pašalinsias visas darbininkų klesos bėdas ir kilanti iš jų darbininkų judėjimą. O antra, tai pagerinimas pagerinimui nelygus.

Si priemonė — darbininkų dalyvavimas pelnuose, — kaip matėme, priklauso prie tokių dalykų, kurių nauda darbininkams yra daugiau, negu abejotina. Ją giria kapitalistai, nes ji yra gera jiems. Jeigu jiems rūpėtų ne padidinti darbininkų išnaudojimą, bet pakelti jų uždarbius, tai jie tat galėtų atlikti ir kitaip: tuos pinigų, kurios jie sutinka duoti darbininkams, kaip pelno dalį, jie galėtų tiesiog pridėti prie jų nuolatinių algų. Taip pasielgdami, jie tikrai pagerintų materialų darbininkų padėjimą. Bet su tuo tai jie kaip ir nenori sutikti. Kuomet darbininkai užsimano gauti didesnes algas, tai prisieina jiems streikus kelti, kad privertus prie to savo "darbdavius."

Exploduojaančios Dulkės

Jau senai yra patirta, kad neexploduojaanti medega kartais labai smarkiai exploduoja atsakančiose sąlygose. Tuli žmonės negali įsivaizdinti, kaip panašūs dalykai gali atsitikti. Pv. maišas degimui nėra exploduojaantis tokiu supratime, kaip dinamitas, o vienok paleidus miltus oran galima sukelti labai tvirtą eksploziją. Šių dalykų tyrinėtojas laikraštį "Scientific American Supplement" labai puikiai minėtus apsiereikškimus nupiešia. Jis sako:

"Dulkų eksplozijas galima sukelti įvairiais būdais ir, prasidėjus degimui pakabintų dulkų, liepsna platinasi ore žaibo greitumu ir kyla didelė audra. Skirtumą tarp kruvoje gulintų ir ore pakabintų dulkų galima gerai atvaizdinti, tyrinėjant lycopodiumą, kurį seniau aptiekoriai vartodavo piliglių apdegimui. Žiupsnį lycopodiumo galima šiaip-beitaip uždegti, bet jokios eksplozijos nebus. Vienok jei pripylus lycopodiumo dulkų į popierinę trubelę pūsti ant kokios nors liepsnos, tai jis dega exploduojaančiai. Šitas eksperimentas yra paprastas ir mokiškas, bet jį reikia atsargiai atlikti. Reikia vartoti mažą kiekybę lycopodiumo ir ilgą trubelę, kad liepsna veido nepasiektų.

"Deganti ore dulkėlė įkaitina orą aplinkui. Tokiu būdu įkaitintas oras skeičias labai greitai ir stipriai. Norint priderančiai suprasti, kas dedasi dulkų eksplozijoje, užtenka įsivaizdinti, kad šitas pasidaro aplinkai kiekvieną miltonų milionų dulkėlę, dalyvaujanti eksplozijoje. Bus aišku,

kad pilna pasekmė bus taip stipri, kad lengvai nuvers namus, užmuš žmones arba padarys kitokius panašios rūšies nuostolius—tokius, koki paprastai matosi atsitikus dulkų eksplozijai.

"Kiekybė dulkų ore, kuri padaro exploduojaantį mišinį, yra skirtinga; dulkų kiekybė priklauso nuo medegos, iš kurios jos susideda, bet da šitas nėra pilnai patirta. Skrobylo (krakmolo) dulkės gali sukelti taip didelę eksploziją energiją, kaip 3,600 pėdsvarių kiekvienam kubiniam oro jarde, kur įvyksta eksplozija. Paprasto didumo kambaryje labai lengvai gali susitverti milijonas pėdsvarių mechanikos energijos, kuri pajiegtų namus sugriauti. Šitas apskaitliavimas parodo, kad dulkų eksplozijos užsitarnauja rimto apsvastyso."

Dirbtuvėse visuomet yra daug dulkų, ypač tokiose vietose, kur kraustinėjama geležis, anglis, miltai, cukrus, skrobylas, vilnos, audimai, celuloidas, įvairūs mineralai ir t.t. Apart to, kad dulkės kenkia sveikatai, jos kaip matėm, gali net eksploziją sukelti.

Toliaus rašęjas sako:

"Labai paranku dulkės padalinti į du skyrius:

"Skyrius I: Dulkės, kurios labai greitai užsidega, kuriose eksplozija galima sukelti uždegus briežuką. Prie šio skyriaus priklauso dulkės cukraus, dextrino, skrobylo, ryžių, medžio, salyklo, javų, miltų ir t.t.

"Skyrius II: Dulkės, kurios dega, bet ne taip greitai, kurias uždegti reikia didesnės liepsnos (lempos, žvakų) ir ilgesnio laiko. Prie šių dulkų priklauso dulkės gumos, odos, pjuvenų, garstyčių, šelako ir t.t.

"Dulkės cukraus, dextrino ir skrobylo yra, gal but, pavojingiausios. Jos jau ne sykį sukėlė didžiausias eksplozijas. Cukraus dulkės užsidega be padėgimo prie 1,400 laips. F."

Zinoma, dulkų eksplozijos pavojaus tiksliai ten nėra, kur nėra dulkų. Dulkės galima išdirbtuvių prašalinti — jei ne visai, tai bent ant tiek, kad jos dirbanties žmonėms pavojaus nepadarų. Ir kas tai atliks?

Išradėjai jau senai žino, kaip didžiausiose dirbtuvėse švarą įvesti. Šiandieninė mechanika ir technika gali padaryti Chicago skerdyklas taip švarias, kaip garsojo chirurgas dr. Murphy'o laboratorijos. Tas jau ne sykį buvo viešai pasakyta.

Darbininkai turi suprasti, kokių pavojų dulkės jų gyvybei stato ir pareikalauti, kad dirbtuvės būtų išvalytos. Vienok darbininkai pirmiau turi pažinti, kas jų sveikatai kenkia, kad pagerinimo reiklaudami turėtų tikrai mokslinius argumentus.

A. J. Karalius.

Nauji Raštai

J. Weissenhoff, Jaunieji Skrauja!... (?). Medžioklės piešinys. Autorizuotas vertimas iš lenkų kalbos. Vertė Kazys Puida. "Vienybės Lietuvių" spauda ir lešos, Brooklyn, N. Y., 1912 m. Kaina \$1.00.

Pilnos Blaiybės Katekizmas. Pagal J. M. Cullen sutaisė kun. P. Saurusaitis. Draugo spauda. Chicago, Ill., 1914.

Šita knygelė kun. Saurusaitis dedikuoja popiežiui Benediktui XV, prašydamas nuo jo apatitisko jai palaiminimo.

Iš LIETUVOS

VILNIUS. "L. Žinių" byla. Vilniaus Teismo Rūmai gruodžio 10 d. nagrinėjo "L. Žinių" redaktorės J. Zymontienės bylą. J. Zymontienė buvo kaltinama 132 Baudos įst. str. už išspausdinimą "L. Ž." No. 90 rašto prieš valdžią. Tasai straipsnis kalba apie tokius raštus prieš valdžią, kurie nebu na paskleisti tarp skaitytojų. Teismo Rūmai pripažino J. Zymontienės kaltbę ir paskyrė jai 2 savaitės tvirtovės.

J. Zymontienę gynė prisiekusis adv. L. J. Pavolockis.

Lietuvių knygynams uždrausta pardavoti dvi valdžios konfiskuotas knygas liet. kalba: "Pritruko kantrybės" ir "Kokiamums reikalinga tvarka?"

Vilniaus karės apeliokės teismas nagrinėjo Juozo ir Antano Eidukaikių bylą, kurie kaltinami buvo, kad Suv. gub. kirzdami mišką, užpuolė ir sužeidė medininką Dobe. Kaltinamieji gavo po 2 metų kalėjimo.

KAUNO GUB. Gyvulių ligos. Labiau limpamosios ir išsiplatinusios tarp gyvulių čia tokios ligos: galvijų — jaščuras, arklių gi — mitu.

Spalių mėnesį visoje Kauno gub. jaščuras buvo apnykęs 488 galvijus, iš kurių 463 išgydyta. Ypatingai jis buvo paplytes Kedainiuose (140), Čiūkų sodž. (115) ir Zabeliškių dvare (Kedainių val.), Daumėntų sodž. (37) ir tt.

Arklių susirgo mito liga iš viso 102, iš kurių išgydyta — 79. Didžioji dalis ir čia tenka Kauno apskr. (8), kuriame tomis ligomis pasižymėjo Lipūnai (21), Žeminių dvaras (18), ir Josvainiai (14) ir tt.

Bartinkai, Suv. gub. Čia nesenai palaidotas Stasininkų kaimo vaikas Bepiršis, kuris žuvo dėl savo įdomumo. Karės lauke rado jis — kokią tai "liktarnaitę", kuri buvo gana sunki, keturkampė, turėjo keletą klemkucių, dračiukų šriubelių ir medinį kotą; parsinešęs namo, norėjo pažiūrėti, kas yra viduryje ir ją užžibinti, bet jam beknibinėjant "liktarnia" sprogo ir pats vaikas užmuštas negyvai, visi kiti šeimos žmonės sunkiai sužeisti; be to gi išnešta namų siena. Čia turiu pastebėti, kad tokių "liktarnaičių" yra labai daug, ypač pozicijų vietose: aš pats matau jų tiek, kad būtų galima kokos vežimas jų prikrauti: pagalias, jų randama net šuliniuose ir iš kur su kybirais, ištraukia. Kai kuriems pasiseka į laimingai atidaryti, bet nieko ypatingo joje nerandą, tik kokią tai muilo pavidalo gabaliuką.

Br. Žilinskis.

Serijai, Seinų pav. Vokiečių šeiminių kvartmas. Lietuvių vaikas — mušio "vadas." Audra, kuri praužė per Suvalkiją, neaplenkė, nepalietus nė Serijų. Spalių 15 dieną apie 5 val vak., serijiečiai pamatė pirmą kartą buri vokiečių kurie plentu nuo Seinų atlėkė dvi-

račiais. Musų kariuomenė, buvo pasitraukus Alytaus link. Atsivežė porą patrankų, tuojais iššovė "na vivat," nuo kurių trenksmo nevienas persigando ir slėpės kur kas įmanė: kas į sklepus, kas į grovius ir tt. Paskui pribuvo vokiečių kavalerija ir daugiau pėstininkų. Štabas apsigyveno — klebonijoje, klebonas-gi vargonininko kambariuose. Vikarų kun. J. Markelį ir pirklių O. Krapovicką paėmė, kaip užstovus. Bažnyčioj kareiviai prisinešė šiaudų, apsinakvojo; ant šventoriaus pasistatė virtuvę: pjovė gyvulius, įsitaisė telegrafotij.

Ant rytojaus anksti, buvo atplešta "Zagrės" skyriaus durys, iš kurio buvo paimta valgomieji ir rukomieji daiktai, visa kita, buvo išmėtyta; žmonės pamatė tat pradėjo rinkti, kas jiems reikalinga netik iš "Zagrės," bet ir iš vedėjo kambario.

Miestelio laukuose, vokiečiai nukasė bulves, gaminosi maistą: tam tikslui pjovė naminius paukščius ir kiaules. Iestelėje sudeginta du klounu ir viena grčia.

Nigeriai elgėsi ir aplinkiniuose kaimuose: iš visos apeliokės paimta apie 50 arklių, apie 15 vežimų. Daugiausia nukentėjo: Storžemčiai, Paliūnai, Bagdonys, Roškai. Kiek mažiau nukentėjo še sodžiai: Žegariai, Paserininkai, Gervėnai, Ginčionys ir Mankunėliai. Seilioniuose — du ukininku sudeginta. Žegariuose nušauta (bešaudant) ukininkas J. Skarnulis, o Noragėliuose — vienai mergytei persauta rankelė ir koja. Visą vokiečių buvimą laiką, šaudymų didelių nebuvo: daugiausia žvalgai, susitinkę besišaudydami, žmonės gaudavo. Kiek didesnis susirėmimas buvęs vokiečiams traukiantis, kada jie buvo sumušti ties Druskininkais, ir spaudžiami nuo Alytaus, astuntą buvimo dieną, turėjo traukti atgal.

Čia pasižymėjo kare vienas vietos gyventojų lietuvis vaikas. Užėjus rusų kariuomenėi žinodamas, kad dar pulkelis vokiečių slapstosi, pasiprašė sau trijų kazokų, ir užpuolė juos. Užpuolimo vieta buvo labai kalnuota ir nežinančiam sunku net iš ten išeiti, taigi vaikiną vadovaujami, kazokai gavo paimti nelaisvėn apie 90 vokiečių ir 3 užmušė.

A. Antanaitis

Lažuva, Šiaulių pav. Vietos aptieka gerai verčiasi spiritu, kurį atleidžia žmonėms receptais. Tų receptų atsineša žmonės nuo Pakuršės daktarų: aptiekoje susikrauna jų net šimtai.

Pušalotas, Panev. pav. Pasitūsieji šunys ir vagys. Atsirado apeliokėje pasitūsijų šunų, kurie kartais apdrasko ir žmones. Ne taip seniai apdraskė dvi mergaites, kurios tuojuo buvo nugabentos į Vilnių gydyti.

Kencia taip pat žmonės ir nuo vagių, kurie palikus kitoms šeimynoms be vyrų labiau įdriso. Taip viename so-

Svarbus Pranešimas Biznieriems

Chicagoje ir jo Apieilinkėse

1916 metų Kalendorių pavyzdžiai, vietinių ir importuotų išdirbių, jau yra gauti. Mes turime gražiausius kalendorius, didžiausį pasirinkimą ir labai žemomis kainomis.

Palaukit su užsisakymu kalendorių, kol nepamatyte mūsų sempelų. Musų atstovas apsilankys pas jus su sempeliais, jei parašysite mums atvirute.

NAUJIENOS, 1840 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

džiujė pavogė 3 gerus arklius, kitame išvedė karves.
("Lietuvos Žinios")

Širmonėlis

LIEPOJUS. Miesto valdybai paduota prašymas su parais 20 vietinių draugijų atstovų, kad svaiginančių gėrų pardavimas mieste būtų uždraustas ant visados.

VILNIUN 8 gruodžio atvežta keli šimtai žemdirbystės mašinų rekvizuotų mūsų kariuomenės Prusijoje.

VILNIUS. Čia vėl pradėję grįžti atgal pabėgėliai iš Suvalkų gubernijos, kurie buvo sugrįžę į savo gyvenimo vietas. Savo gyminėje jiems nebeįgalima buvo gyventi dėl didelės brangenybės. Pradedant nuo 10 d. gruodžio pradėję Vilnių rasti ir pabėgėliai iš Kauno gub.

VARSAVOJE lenkiškasis piliečių komitetas įtaisė Volios ir Pragos priemiesčiuose sandėlius reikalingiausių daiktų paprastomis kainomis. Pradėta taipogi dalyti nukentėjusiems gyventojams drabužius ir daiktus, atsiųstus iš Peterburgo ir iš kitų Rusijos miestų. ("Ryg. Garsas")

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai.

ST. CHARLES, ILL.

Linksma pranešti visuomenei, kad ir mes, St. Charles lie-

tuviai, darbuojamės nukentėjusiems nuo karės.

17 d. sausio L. S. S. 177 kp. parengė vakarą L. S. F. naudai.

Buvo lošiama vienaveiksmė komedija "Užkerėtas Jackus." Taipgi buvo monologai ir deklamacijos. Viskas nusisekė labai gerai. Kalbėjo P. M. Kaitis iš Chicagos.

Nuo vakaro gryo pelno liko \$6.95. Aukų surinkta \$20.05. Viso \$27.00. (Aukos priimtos; vardai kitoje vietoje. Red.) Viesiems veikėjams, lošėjams ir aukautojams tariame širdingą aciu.

J. Ragauskas.

MARYVILLE, ILL.

Pavyzdingi lietuviai.

Šis miestelis savo didumu panašus į lietuvišką kaimą. Aplinkui gyventojų skaičiuojama apie 600; iš kurių apie penktą dalis visų gyventojų yra lietuviai.

Vietos lietuviai turi šias draugijas: L. S. S. 106 kp., L. S. A. 181 kp. ir Sv. Antano dr. j. (laisvą). Prie abiejų kuopų ir dr. jos priklauso beveik tie patys nariai.

Maryvillečiai, nors neskaitlingi, tačiau nepasilieka kurčiais nei jokiam svarbesniam reikalui, kaip va, ir Lietuvos Šeimo reikaluose.

Susidėję bendrai abi kuopos ir draugija išrinko komitetą aukoms rinkti, taigi nutarta tam tikslui surengti balių su lošimu. Baliaus su lošimu atsibuvo 16 d. sausio. Žmonių buvo gana daug, ir nusisekė labai puikiai. Veikalėlių "Gyvieji Nabašninkai," per-

statė draugai ir draugės L. S. S. 106 kp. Visi lošusieji savo užduotis atliko puikiai, ypač tokioj svetainėj, kurioj nėra jokių dekoracijų, nei kitų reikalingų prie lošimo reikmenų, tai geriaus ir negalima reikalauti.

Nuo perstatymo ir baliaus liko pelno \$59 su centais. O kaip teko girdėti, aukų rinkėjų, turi surinkę netoli \$30.00. Trumpame laike Maryvillečiai pasiūs L. S. F. apie \$90.00. Bemaž po \$1.00 nuo ypotos, skaitant ir mažus.

Vertėtų ir kitoms lietuviškom kolonijoms pasekti Maryvillečių pavyzdį Antanina.

MAHANOCY CITY, PA.

19 d. sausio buvo vakaras parengtas Tautos Fondo naudai.

Lošta tušti veikalėliai: "Zilė galvon, vėlnias vuodegon," "Dėdė atvažiavo" ir "Adomas ir Jieva." Pirmųjų dviejų veikalėlių artistai savo roles išpildė gerai. Tik "Adomas ir Jieva" silpniau išėjo, nes Jievos balsas buvo silpnas, beveik nieko negalima buvo suprasti.

Choras, vedamas A. Sodeikos padainavo gražiai keletą dainelių, kurios visus užganėdino. Dainuojant "Lietuva tėvynė mūsų" pusė publikos sedėjo, o tas labai netiko. O. B. nusisekė solo daina gerai.

Publikos buvo pilna salė; nemažai liks ir pelno, nes kunigėlis gerai išgarsino, mat rengė katalikai, o ne socialistai.

Iš Pakapės Kipsas.

MAHANOCY CITY, PA.

18 d. sausio vietinė L. S. S. 64 kuopa parengė prakalbas su įvairiais pamarginimais sušel-

pimui nukentėjusių nuo karės Lietuvoj.

Kalbėjo Gegužis, trumpai nurodė to vakarėlio tikslą, kaip sunku darbuotis neturint savo salės, tai nors palom užsitęsę veikia sušelpimui savo brolių.

Buvo lošiamas veikalėlis "Kvaila pažis, aklą supras," taipgi pasikalbėjimai Rožytės su motina, Maikio su tėvu, "Džian Bambos divorsas," visokių monologų ir deklamacijų.

Butų visas buvo gerai, kad visi būtų mokėję roles, o dabar tik moteris mokėjo žodžius, tik nuo juoklo neužsilaikė, kas labai netiko. Gi vyrai išėina su trumpomis eilutėmis miks ir žiuri į sufliorių.

Tik vienas vaikas padeklamavo porą eilių gerai – netingėjo mokintis.

E. P. padainavo dvi daineles; pirmoji išėjo nekaip, bet antroji labai gerai. B-lis padaina-

Laivakortes

į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką.

Tiesiog be persėdimo.

Laivas "KURSK" išplaukia iš New York į Archangelsk šio mėnesio 26 dieną.

KAINA \$47.

Pašportus parupiname

Kreipkitės žodžiu ar laišku prie Valstybinio

Central Manuf. District Bank

1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

Siunčiame pinigų. Nuėina gerai.

Imame pilną atsakomybę.

vo vieną dainelę irgi gerai.

Ižanga buvo 10c. Likusis pelnas paskirtas nukentėjusiems nuo karės.

Daugiau mums tokių vakarėlių. Artistai geriau išsilavinę, ir publika priprastų lankyti į teatrus. Girdėjau kalbant žmonėms, kad ir kas vakarą būtų rengiami tokie vakarėliai ir tai eilių žiūrėti.

Iš Pakapės Kipsas.

JONAS GIRDES

103 Grand St Brooklyn, N. Y.

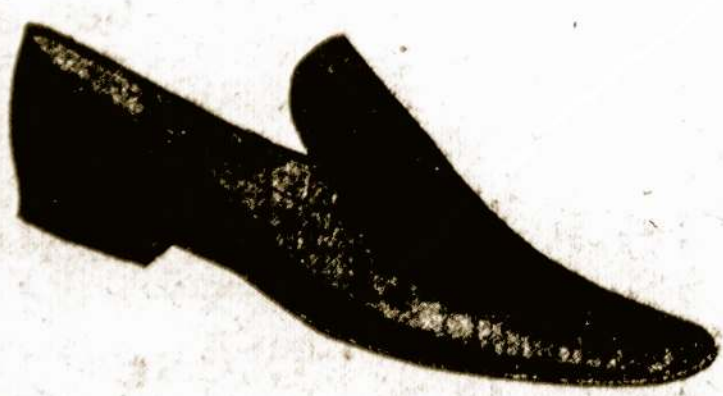
DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ visokių muzikalių instrumentų ir auksoriskų daiktų. Taipgi gramafonai su visokiomis LIETUVISKOMS DAINELĖMS

5000 KATALOGŲ DOVANAI! Prisiųsk už 2 centų stampą, o gausi Katalogą greit.

AŠ PRARADAU SAVO LISTĄ

Aš Turiu Išsikraustyti iš šios Krautuvės.

Taigi visas mano augštos vertės tavoras susidedantis iš vyriškų apredalų turi būti parduotas per 35 dienas.

SKRYBĖLĖS
Visos naujausios mados skrybėlės, minkštos ir kietos, vertės \$2.00 ir augščiau, visokių saizų, parsiduos po
\$1.35

MARŠKINIAI
Geriausios kainos marškiniai minkšti ir su kietom krutinėm, visokios spalvos, didumo nuo 14 iki 18 saizo, parsiduos nuo
35c iki 69c

APATINIAI DRABUŽIAI
Visokios spalvos, rudi, melsvi ir balti, parsiduos po
33c

APAUTUVAI
Mano gerai žinomi augštos vertės čėverykai pilnai skuriniai, gerai padirbti po \$3.50 ir \$4.00 parsiduos po
\$2.45

Darbinės kepurės parsiduos po 6c.

APATINIAI UNION SIUTAI
parsiduos po
69c

KAKLARAUKŠČIAI-NEKTAIZOS
visos vertės po 50c ir 75c, parsiduos po
15c ir 9c

PIRŠTINĖS
Su pamušalu ir be pamušalo, visos skurinės, parsiduos po
29c

KEPURĖS
Visokio saizo, mados ir spalvos po
33c

OVERALLS
Mėlynos ir kitokios spalvos po
39c

AUKSINIAI DAIKTAI
Manketams guzikai ir į kaklaraukščius spilkutės po
15c

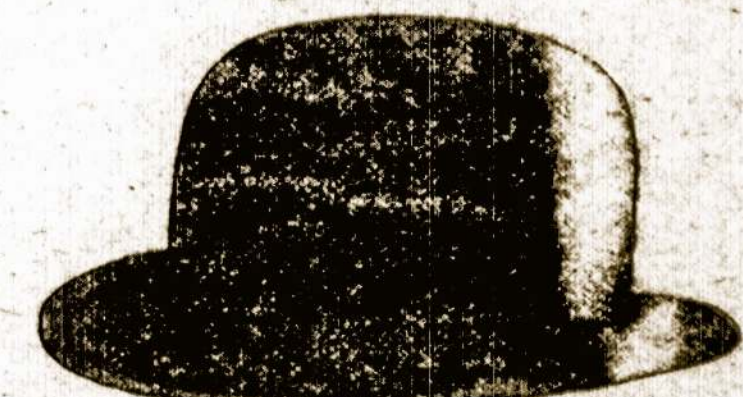
SKARPETKOS
Skarpetkos po 9 ir 16c parsiduos po
6c

SVEDERIAI
Puikūs svederiai su kalnierių ir be kalnierių po
69c

SVEDERIAI
Tikrų vilnų ir pilnai vilnoniai po
\$1.69
NOSINĖS SU LITAROM
parsiduos po
6c

KAILINĖS KEPURĖS
Vertės po \$2.00, \$2.50 ir \$3.00 parsiduos po
\$1.35
Taipgi daug kitų AUKSINIŲ DAIGTŲ augštos vertės po 50c, 75c ir \$1.00 parsiduos po
35c

ANT KAKLO ŠALIKAI
po
16c ir 35c

Teipgi daugybe visokių kitų drabužių. Visas tavoras turi būti parduotas nežiurint kiek mes už jį gausime. Taigi nepamirškite, tęsis tikrai 35 dienas. Po to laiko mes turesime uždaryti krautuvę ir išeiti.

Išpardavimas prasidės Seredoje 27 diena, Sausio-January 1915 m. 9 valandoj išryto.

ADOLPH ZACHAREWICZ

2336 So. Oakley Ave.
KAMPAS 23rd PLACE.

Chicagos žinios

MOKYKLOMS TRUKSTA PINIGŲ

"Reikalinga — vienas milijonas dolerių. Kreipkitės prie E. F. Young, superintendentės mokyklų." — Toks gali būti apgadinimas, nes Chicagos mokykloms trūksta 1 mil. dol.

Finansų komisija dirbo ilgai ant budžeto ir jokių būdų negalėjo atrasti kaip 12 mil. dol. įplaukoms galima būtų padengti 13 mil. dol. išlaidų. Išbandę ir aritmetiką ir algebrą, ir kitus galus ir negalėjo to galvosuko išrišti, pavadė visą dalyką E. F. Young.

E. F. Young irgi negali išrišti to galvosuko. Ji buvo sumanius, kad kiekviena mokytoja paaukautų dviejų savičių algą, bet ir tas neapdengia deficito. Pažiūrėjus į atskaitas pasakė: "eisiu namo ir melsiuos prie Dievo, kad atsiųtų pinigų."

Nebūtų to trukumo, kad prie mokyklų nebūtų bereikalingų valdininkų su "didžiais" protais nesisekinėtu politikieriais. Politikieriai ir mokyklą įpynę į savo korupcijų tinklą ir ją išnaudoja.

Be politikierių ir budžetas būtų geresnis, nereikėtų bereikalingai sukti galvas kaip padengus deficitą, o ir pati mokykla būtų liuosa ir tuom geresnė.

Arba tegul pinigų, skiriamas užlaikymui policijos, kuri tik galvas skaldė bedarbiams, paverdė mokykloms, o mokykloms bus aprištos ir tada nebūs deficitų. K. B.—as.

LIETUVIAI LIUTERONAI ĮSIGILIO SAVO BAZNYČIA.

Vakar buvo pašventinimas naujos lietuvių liuteronų bažnyčios, kampas Emerald ave. ir 36-tos gatvės.

Pamaldas atlaikė kunigas Jonas Razokas, lietuvių liuteronų bažnyčios pastorius. Jam pagalbėjo kunigas H. C. Both, pastorius Sv. Trejybės evangelikų bažnyčios. Kunigas Both pasakė pamokslą angliškai, o kun. Razokas lietuviškai. Į bažnyčios pašventinimą atėjo arti penkių šimtų lietuvių evangelikų, nežiurint į šaltą orą. Pašventinimas buvo po piet.

VISUOTINAS NAUJIENŲ BENDROVĖS ŠERININKŲ SUSIRINKIMAS.

Visuotinis metinis Naujienu Bendrovės šerinininkų susirinkimas įvyks šio sausio mėnesio 30 dieną Prospect Building'o salėje (ant 3-čių lubų), kampas N. Ashland Ave ir Division St. — Susirinkimo posėdis prasidės 7:30 val vakaro.

Specialių kvietimų susirinkimui šerinininkams nebūs siųsta. Susirinkimui tebus leidžiami tik tie pilni Bendrovės šerinininkai, ir tik atsakomai prie įėjimo salėn užsiregistravę.

A. Lalis.

Naujienu B-vės sekr.

ROCKFORDIEČIŲ ATIDAI
Reikalavimai muzikanti visados rasite gerą patarimą pas
MASALSKI
1202 So. Main St. Rockford, Ill.
Phone Canal 538

Garsinkitės "Naujienose"

Joseph Prelawski, 3043 Par-nell Ave. pašauktas į teismą. Kaltinamas dvipatystėje ir vagystėse. Vedė dvi seseri ir nuo abiejų pavogė jų auksinius daiktus.

Louis Roth, 644 W. North Ave liko areštuotas, kada pasiūlė Mrs. Myrthe Anderson, 3845 N. Pauline darbą krutamųjų paveikslų aktorės prie Essanay Co.

Anna Ceunta, 3857 S. Kedzie nušovė. Nušovė ją netyčiomis sunus bevaldydamas revolverį. Sunus neareštuotas.

Mayoro Harrisono paskirtas specialis komitetas bedarbės klausimo išimui, ragina sutrumpinti darbo valandas, taip kad būtų daugiau darbo. Apie algas nesako nei žodžio.

Dr. Frank Linden, 1901 Halsted St. liko sumuštas ir apvogtas jo paties ofise. Užpuolikai buvo dviese. Paimta už \$500 auksinių daiktų.

Keturi plėšikai užpuolė ant grocerio sankrovos, 6742 Yale Ave.; paėmė \$81.00.

Albert Winda, bartenderis, buvo atvestas į nakvynį teismą, kaltinamas pasigerime. Teisėjas liepė pereiti siūra lenta. Perėjo. Liko pripažintas blai-vum ir išteisintas.

Mary Kozicki, kaltinama už mušimą savo vyro paliausiuota. Pripažino, kad nušautas netyčiomis. Tai 19 moteris paliausiuota nuo atsakomybės už žmogžudystę bėgįje dviejų metų.

Chicagos mokykloms trūksta \$1,945,136.

Keturi žmonės areštuoti už lošimą kortomis iš pinigų viešbutyje 208 W. 5th Ave.

Policija užpuolė ant offiso Egg Candler's uaijos, 67 W. Water St. 35 žmonės areštuoti, kaltinami lošime kortomis iš pinigų.

Columbia Yacht Club bankrutijo. Turtas \$5,500, skolos \$14,000. Priežastis — nariai reikalavo brangiųjų vynu.

Suvažiavo iš visų dalių Illinois valstijos fermeriai į Stock Yardus lun. Tariai apie prašalinimą limpančių ligų tarp gyvulių. Reikalauja didesnio atlyginimo už užmuštus gyvulius, išvengimui tolimesnio plėtojimosi ligos.

Abraham ir Samuel Goldberg, buvusieji dalininkai Brother's skrybelių sankrovų bankrutino. Jų turtas \$190, skolos \$66,466.

Anna Bernard su dviem kudiškais liko išmesta ant gatvės už neužsimokėjimą rendos. Policistas rado visus tris beveik sušalusius.

Susidaužė gatvekaris prie Halsted ir 47 gatvių. Buvo pilnas žmonių važiuojančių į darbą. Keli supjaustyti stiklais. Tormazas sugedęs, todėl negalėjo sustabdyti.

Aukos Lietuvos šelpimo Fondan

ST. CHARLES, ILL. 17 sausio per L. S. S. 177 kp. vakarą aukavo: Po \$1.00: J. Ragauskas, P. Jurpalis, V. Satula; J. Petrauskas ir M. Viskaras; po 50c: V. Jovaišas, S. Sirinas, A. Kukoraitis, K. Černauskas, A.

Petrauskas, V. Ramanauskas, A. Nor-kaitis, M. Norkaitienė, A. Zaliackas, P. Valentas, P. Alekna, P. Siro ir J. Liaudanskas; J. Purošas 30c; po 25c: A. Srežkevičius, A. Kimantas, L. Kimantas, K. Zalis, K. Aršikis, J. Se-lickas, K. Užtupis, L. Makatėnas, J. Keršulis, P. Ainoris, K. Siro, B. Mac-kevičius, M. Lukoševičius, J. Satula, J. Sadauskas, K. Liaudanskas, B. Pu-kis, K. Stasiunas, J. Barsalis, A. Ai-noris, J. Zermas, A. Adomaitis, A. Glemža, A. Jurenyte, P. Kaitis, J. Sal-das ir K. Puraska; po 20c: A. Saulci-ka ir K. Natkus; S. Šlapelis 15c; po 10c: U. Stanislovaitienė, J. Jeniunas, M. Armalienė ir M. Muntvidienė; po 5c: J. Kankauskas, J. Pocius, B. Ai-norienė, B. K., A. D., A. Bučinskas, A. Liauska ir J. Krivaičunas. Viso \$20.05. Grynas pelnas nuo vakaro \$6.95. Viso \$27.00.

J. Ragauskas. Pinigai \$27.00 priimti ir bus per-duota Liet. Šelp. Fondan. Red.

REIKALAUJAME

daug lietuvių ir svetimtaučių mokin-ties prie Automobilų kaip pataisyti ir kaip važiuoti. O šimtet tokių darbi-ninkų daug reikės. Išmokęs tokį dar-bą nebūtos bedarbė ir galės uždirbti nuo \$90 iki \$150 į mėnesį. Kurie pra-dės mokintis šiame mėnesyje, tiems kaštuos tik \$15, o toliaus ta pati mo-kykla bus po \$45 ir \$50. Mes norime daug išmokyti iki Kovo mėnesio ir pristatyti prie darbo. Per mėnesį ga-lima išmokyti išduodame laisvą. Mo-kiname dienomis ir vakarais. Atsi-lankykite arba atsišaukite per laisvą, indėdami už d. centu markę. Viso-kiais reikalais kreipkitės prie
JOSEPH ZICHKUS
2835 Cottage Grove Ave., Chicago, Ill
Mokykla Automobilų—Repair Shop

AR ESI PILIETIS? NE?

Tai nėr kō su Tamsta kalbėtis apie PILIETYSTĘ

TUOJAU NUSIPIRK TĄ NAUDINGĄ KNYGĄ

"Amerikos Piliėtis"

O Tada Galesime Pasikalbėti.

USIPIRK JĄ TAMSTA ŠIANDIEN, nes ji turi didelę svarbą dėl Tamstos, ypač šiuo laiku, kuomet yra gvilde-namas klausimas ar bepriimti svetimtaučius į Amerikos dirbtuves?

Šitoj knygoj randasi visi nuodugnys paaiškinimai kaslink

Igtijimo piliečio teisių. Taipgi yra visi klausimai ir atsakymai Lietuvių ir Anglų kalbose, kurie užduodami teisme. Beto yra pa-aikinti svarbiausi dalykai Suv. Valst. konstitucijos, lietuvių ir anglų kalbose. Vienu žodžiu, yra geriausia knyga iš visų panašių knygelių ir kiekvienam norinčiam tapti piliečiu, būtinai reikalinga.

Kaina tik 25c

"NAUJIENOS" 1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Phone Canal 1576

APSKELBIMAS

NAUJA APTIEKA

Jūsų šeimos daktaras yra pašaukiamas dykai, diena ar nakti

Frank V. Kara Ph. C.

1913 So. Halsted St. tarpe 19th St. ir 19th Pl. Chicago, Ill.

Tel. Drover 7169.

KREIPKITES PRIE LIETUVIŲ GENERALISKO KONTRAKTORIAUS

Stėponas Markunas

Budavojų murinius ir medinius namus. Taisau senus, išpilū 'konkritu' fundamentus ir sėdvokus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmislity, jei kas nari budavoti, paimti gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKĮ MATERIJOŁĄ.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, stora popierą stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS. 1294 3003-TO 3039 SO. HALSTED STR.

Silpnos akis ir Galvos skaudėjimas

Dauguma žmonių, kurie turi nuo-latinius galvos skaudėjimus pripila savo vidurius visokiomis gyduolėmis nesuprasdami delko jie turi tuos skaudulius. Jeigu tie patys žmonės sustotų ant valandėlės ir pamastytų, jie perstotų vartoję gyduoles ir ateitų pas MANE. Aš jums galiu parodyti, kaip mano GYDYMAS per paskutinius 17 metų IŠGYDĖ daug tokių pa-cientų; taipgi išgydė visokius augi-mus, užpuolusius antakių, apvilkus akis ir žvairas akis, kurias kiti Chica-gos daktarai atsisakė gydyti. Galvos skausmai yra tik PRADŽIA NERVIS-KŲ ligų, kurias padaro menkos akys. Jeigu tamsta esi protingas, tamsta tuojaus pasiklausiu mano patarimo kol dar nėra pervėlu. Mano išlygos yra kiekvienam priimanamos, užtai kad pigios. Pasiteirauk pas mane TUO-JAUS — Aš duodu kiekvienam sa-vo ypatingą patarimą. Aš prižiū-riu kiekvieną pacientą nuolatiniui.

DR. F. O. CARTER

Specialistas nosies, gerklės, akių ir ausų ligose.

Valandos: nuo 9 iki 5. Nedėlionis nuo 10 iki 12.

No 120 S. State St., 2 fl. Chicago, Ill.

Pajieškau draugo Jono Antanaičio Suvalkų g., Naumiesčio pav. Mėstų kaimo. Gyvena turbūt Chicagoj. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti.

Juozas Martinkevičius
1715 S. Union Ave Chicago, Ill

AR NORI

gauti DYKAI del geras stu-kas ir Katalogr. visokių gerų magiškoj sėkū ir kitokių visokių dalykų, kurių tu la-bai nori, o nežinai kur ju gauti? Jiegiu tau, tai atsiuok savo pil-nas ir aiškas adresas, o aš tuo-jaus ta Kataloga ir tas sėkūkas tau pasiūsiu DYKAI. Adresuok:
JUOZAS J. SZLIKAS,
(MAGIKAS)
3261 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokyti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike, už tai mažą atlyginimą, kad ir tiečiausias vyras ar moteris gali užsimokėti.

Mokiname per laiškus (korespondencija) tobuliausią metodą; kiekvienas išmoksta be vargo. Mokiname teipiau klasose dienomis ir vakarais. Platusių žinių rasysite pas
WAITCHES BROS.
1741 W. 47th St. Chicago, Ill.

DOVANA DYKAI

Aš dabar duosiu jauna-vėdžiams, kurie atvažiuos su vestuvėmis pas mane puikų didelį paveikslą, ma-levoją ant drobės vertės \$15.00. Tai atvažiuo-kite pas mane aš darų gvarantuojų. Aš teipgi mokinu fotografistas amato visus no-rinčius mokyti.

PETER CONRAD, Lietuvis Fotografas
3180 S. Halsted St. Tel. Drover 6269 Chicago

DR. THOMPSON
Daktaras ir Chirurgas
Bridgeport, Conn.
966 Main Street,
Kalbama lietuviškai.

Tel. Haymarket 6212
Dr. W. Yuzskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas. Kas turit skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsi-lankykite pas

Dr. W. Yuzskiewicz
1024 Milwaukee Ave.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarė;
Nedėlionis nuo 9 ryto iki 3 p.p.

Phone Drover 4247
Dr. J. Jonikaitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija: 4613 So. Ashland Ave. (Town of Lake).
Valandos: 9—12 išryto
1—3 po pietų
6—9 vakarais.

Phone Drover 7800
Valandos: 8 iki 10 ryto, 1 iki 3 po pietų ir 7 iki 9 vakarė.

DR. A. J. TANANEVICZE
Gydo Vyrų, Moterų ir Vaikų ligas.
Ofisas ir gyvenimo vieta:
3249 So. MORGAN ST. Chicago.

Dr. H. R. Krasnow
Rusų Gydytojas ir Specialista
Chroniškų ir Veneriškų ligų

1346 S. Halsted St., Chicago, Ill.

12 POPIERŲ DYKAI

Popierius laisvams rašyti su viso-kiais gražiais paveikslais ir su tam pritinkančiomis dainelėmis, su šilki-nėm kvietkėlėmis ir su visokiais pa-veiksliškais, paauksuotais kraštais parduodama labai pigiai: kas prisius 30c pačios markėmis, aplaiks 12 po-pierių su konvertais ir dar pridėsiu do-vanų knygą—Pradinis Mokslas ang-liškos kalbos, 160 pusl., vertės 30c.

Reikalaujam agento ir duodame gerą uždarbį. Adresuokit:

Miss. W. SORKIS

1800 S. Peoria St. Chicago, Ill.

PARSIDUODA pirmos klesos Barzdaskutykla (Barbershop). Gera vieta lietuviui. Parsiduoda iš prie-žasties apeldimo šios salies pagal dak-taro patarimą. Pasiskubinkite pa-sinaudoti progą.
807 W. 18th St. Chicago, Ill.

Pasirandavoja: KRAUTUVĖ, geroj biuzinų vietoj, tarpe lietuvių ir len-ky. Labai paranki vieta dėl drabu-žių ar rakandų krautuvės arba pasiautuvų. Netoli lietuvių bažnyčios. At-sisaukite šiuo adresu:

A. W. Radomski
2257 W. 23 Place, kampas Oakley ave

Juozas J. Szlikas

Dabar lankosi rytinėse valstijose, kaip "Naujienu" keliaujantis agen-tas.

Dabar jau jis lankosi Wilkes-Barre Pa., ir jojo apielinkėse. "Nau-jienų" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienuoms" prenumeratą "N." Administracija.

J. BRAKNIS

dabar lankosi apie New Yorką, Brooklyną ir jo apielinkes, kaip "Naujienu" keliaujantis agentas. "Naujienu" administracijos yra į-galiotas rinkti "Naujienuoms" prenu-meratą.

"N-nu" Administracija

NEPAPRASTOS DOVANOS!
Kas užsirašys per mane dienrašči "Naujienu" ir prisius \$5.00, tas gaus dovaną "Laisvę" arba "Keleivį." t. y. du laikraščius per metus laiko. Tai už \$5.00 galiu prie "Naujienu" dar pa-sirinkti vieną iš dviejų laikraščių: "Laisvę" ar "Keleivį. Pinigus siųskite šiuo adresu:

J. Brankis
183 Roehling Str Brooklyn, N. Y.

FILIP SURWILLO

kaipo "Naujienu" agentas yra įgaliotas rinkti "Naujienuoms" prenumeratą Rochesterj ir jo apielinkėse.

"N-nu" Administracija.

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia tau-pyti pinigai ir ant drabužio. Ga-lima įgyti už \$5 ir biskį bran-giau, siutus ir žieminius ploš-čius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

"NAUJIENŲ"

KELIAUJANTIS AGENTAS
"Naujienu" keliaujantis generalis-kas agentas Adomas Rašimas šiomis dienomis lankosi Westville, Ill., pas-kui aplankys Spring Valley, Ill. Jis renka prenumeratą, apgarsinimus ir šiaip spaudos darbus, taipgi renka "Naujienu" Bendrovės šerius. Jį i-galiojo "Naujienu" Administracija.

"Naujienu" \$2.50 už metams

Kas prisius metinės prenumeratos \$5.00 už dienrašči "Naujienu" tas gaus puikų dovaną — "fountain pen" — kėšinė, aukštinę plunksną, vertės \$2.50. O kurie prisigite pusemetinę prenumeratą \$3.00, tai gausi dvi la-bai naudingas knygas, tai yra: "Pa-slaipis pasiskelimo gyvenime" ir "Kaip išsirinkti žmonę iš pulko milio-nų". Abi vertės 50c. Naudokitės šia puikia progą. Adresuokit taip:

A. J. Rašimas

3317 Auburn Ave., Chicago, Ill.

MILDA TEATRAS

Halsted ir 32-ra gatvė.

VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI

Vodevilius permaina: Pan, Ketver, ir Subatoj. Paprastom dienom pir-mas floras 10c, Balkonas 5c

Subatos vakarai ir nedėlionis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.

Pirma Cash Krautuve

MELROSE PARK, ILL.

Perkantiems už "cash" duodame markių. Už 1,000 markių gauna \$3.00 favoru arba \$2.50 grynais pi-nigais.

Užlaikome visados šviežią mėsą ir valgomus daiktus.

Pagal norą pristatome tavorą į na-mus. Prašome atsilankyti ir persitik-rinti mūsų kainomis.

Kampas Lake St. ir 23-čios Ave.

J. ZALIS ir L. ZUPERKA

MELROSE PARK, ILL.

Tel. Melrose Park 745

Dviejų pagyvenimų namas ir trobelė ant kampinio foto, arti 39th ir Francisco, \$2500.00, randa \$324.00.

J. McDONNELL

3622 So. California Ave., Chicago, Ill.

Reikalingas mokiny prie fotogra-fijos. Po išmokymo galės užimti vietą. Priežastis — išvažiuojamas į kitą miestą. Klauskit laišku į "Nau-jienų" Ofisą, pažymėdami ant kon-vertu 245.

1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.

PARENDAVOJIMAI

Geras 5 ir 6 pagyvenimų namas, kampas 14th Place ir Newberry Ave. Kaina priimanama. Klausk dzenito-rius, 321 — 14th Place ant 2-ry lubų.